

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
22/31	Bodø ungdomsråd	06.09.2022
22/25	Bodø eldreråd	05.09.2022
22/14	Væran kommunedelsutvalg	01.09.2022
22/36	Plan- og miljøutvalget	07.09.2022
22/125	Bystyret	22.09.2022

Endring av kommuneplanens arealdel for etablering av to oppdrettslokaliteter ved Helligvær

Bystyrets behandling i møte den 22.09.2022:

35 representanter tilstede i salen.

Forslag

Fra Håkon A. Møller, MDG:

Bystyret viser til Havforskningsinstituttets Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2022, som konkluderer som følger om torskeoppdrett: "For å sikre en bærekraftig utvikling av torskenæringen vil det være viktig å få økt kunnskapen om disse risikofaktorene før det besluttes om torskeoppdrett skal skaleres opp." Det vises videre til føre var-prinsippet, og til at kommuneplanens arealdel 2022-2033 nylig er vedtatt. Arbeidet med endring av kommuneplanens arealdel for etablering av to nye oppdrettslokaliteter ved Helligvær, avbrytes.

Fra Lars Petter Rekkedal, V:

Nytt punkt:

Bystyret ser at behovet for oppdrett og arbeidsplasser vil bli dekket med dette tiltaket. Den samlede belastningen i området må ikke bli for stor. Derfor ønsker vi at kommunedirektøren igjen tar det sårbare området 'Breisundet' ut av planen.

Votering

Forslaget fra Johnsen fikk 2stemmer og falt (2V)

Innstillingen ble vedtatt, mot 7 stemmer for forslaget fra Møller (3R, 2SV, 2MDG)

Vedtak

Bystyret vedtar å sende forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.
Bystyret vedtar samtidig å melde oppstart av planendring av kommuneplanens arealdel 2022 - 2034.

Vedtaket fattes med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 11- 12 og 11- 13.

Plan- og miljøutvalgets behandling i møte den 07.09.2022:

Forslag

Fra Håkon Møller, MDG:

Bystyret viser til Havforskningsinstituttets Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2022, som konkluderer som følger om torskeoppdrett: "For å sikre en bærekraftig utvikling av torskenæringen vil det være viktig å få økt kunnskapen om disse risikofaktorene før det besluttes om torskeoppdrett skal skaleres opp." Det vises videre til føre var-prinsippet, og til at kommuneplanens arealdel 2022-2033 nylig er vedtatt. Arbeidet med endring av kommuneplanens arealdel for etablering av to nye oppdrettslokalteter ved Helligvær, avbrytes.

Votering

Kommunedirektørens forslag til innstilling ble vedtatt, mot 1 stemme (1MDG) avgitt for forslag fra Møller.

Plan- og miljøutvalgets innstilling

Bystyret vedtar å sende forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.
Bystyret vedtar samtidig å melde oppstart av planendring av kommuneplanens arealdel 2022 - 2034.

Vedtaket fattes med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 11- 12 og 11- 13.

Væran kommunedelsutvalgs behandling i møte den 01.09.2022:

Forslag:

Kommunedelsutvalget støtter kommunedirektørens forslag til innstilling.

Væran kommunedelsutvalgs uttalelse:

Kommunedelsutvalget støtter kommunedirektørens forslag til innstilling.

Bodø eldreråds behandling i møte den 05.09.2022:**Forslag**Fellesforslag:

Eldrerådet støtter kommunedirektørens forslag til innstilling.

Votering

Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Eldrerådets uttalelse

Eldrerådet støtter kommunedirektørens forslag til innstilling.

Bodø ungdomsråds behandling i møte den 06.09.2022:**Votering**

10 av 10 stemte for kommunedirektørens forslag.

Ungdomsrådets uttalelse

Støtter kommunedirektørens innstilling.

Kommunedirektørens forslag til innstilling

Bystyret vedtar å sende forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.

Bystyret vedtar samtidig å melde oppstart av planendring av kommuneplanens arealdel 2022 - 2034.

Vedtaket fattes med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 11- 12 og 11- 13.

Sammendrag

Vestfjord Marine AS har sendt innspill til Bodø kommune om endring av kystsonedelen av kommuneplanens arealdel for innpassing av to lokaliteter for oppdrett av torsk ved Helligvær.

Områdene som blir berørt av planendringen ligger ved Valøya og Kvannøya i Helligvær. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt av bystyret den 16.06.2022. Områdene som blir omfattet av planendringen er i kommuneplanens arealdel, avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone – nåværende.

Innspillet om denne planendringen kom inn i løpet av arbeidet med den siste kommuneplan-revisjonen, men etter den formelle høringsfristen. Kystsonedelen av kommuneplanen var heller ikke fokusområde for revisjonen og innspillet ble på denne bakgrunn ikke tatt med. Med bakgrunn i at Bystyret ønsker at saken skal behandles, kjøres saken som egen prosess i etterkant av vedtak av kommuneplanen.

Med bakgrunn i at innspillet medfører endring av kystsonedelen av kommuneplanens arealdel, er det krav om at det utarbeides et planprogram ved oppstart av planarbeidet jfr. PBL § 11-13. Planprogrammet redegjør for formålet med planarbeidet, behov for utredninger, planprosessen med frister og deltakere og opplegg for medvirkning.

Kommunedirektøren anbefaler at planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn og endes på høring, samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet.

Saksopplysninger

Bodø kommune har mottatt innspill om endring av kommuneplanens arealdel for innpassing av to akvakulturlokaliteter for oppdrett av torsk ved Helligvær.

Innspillet om denne planendringen kom inn i løpet av arbeidet med den siste kommuneplan-revisjonen, men etter den formelle høringsfristen. Kystsonedelen av kommuneplanen var heller ikke fokusområde for revisjonen og innspillet ble på denne bakgrunn ikke tatt med. Med bakgrunn i at Bystyret ønsker at saken skal behandles, kjøres saken som egen prosess i etterkant av vedtak av kommuneplanen.

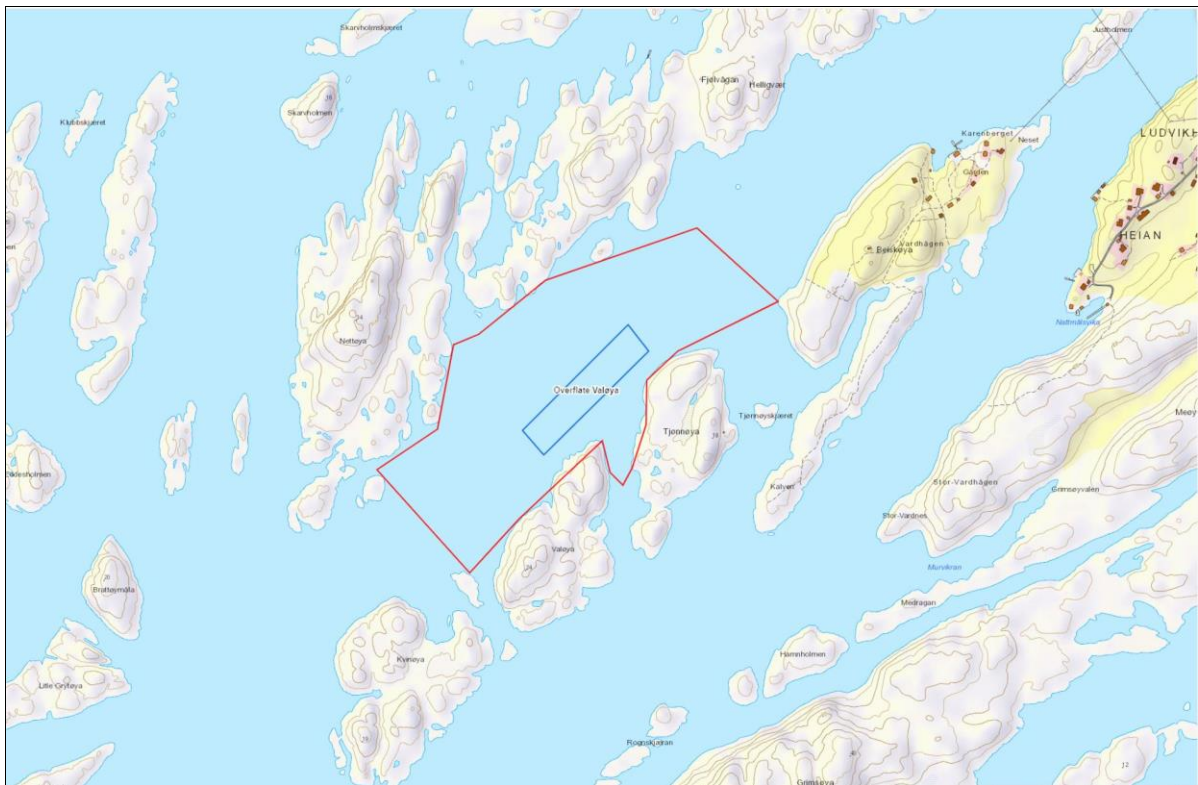
Den første delen av planprosessen omhandler oppstart av planarbeidet, samt utlegging av planprogrammet til offentlig ettersyn og høring.

I innspillet fra tiltakshaver (Vestfjord Marine AS), blir det bl.a. opplyst at det er ønskelig å legge om driften til å drive oppdrett av torsk basert på utsett av settefisk. Tiltakshaver er nå i ferd med å forberede søknad om omgjøring av eksisterende konsesjon i Brønnøysundet for fangstbasert akvakultur til ordinær akvakultur for torsk. I tillegg til den ene konsesjonen søkes det nå om å få tatt i bruk ytterligere to områder på Helligvær som lokaliteter til nye konsesjoner for torsk.

Med bakgrunn i at innspillet omfatter to akvakulturlokaliteter er planområdet delt opp i to delområder

Delområde 1. Valøya

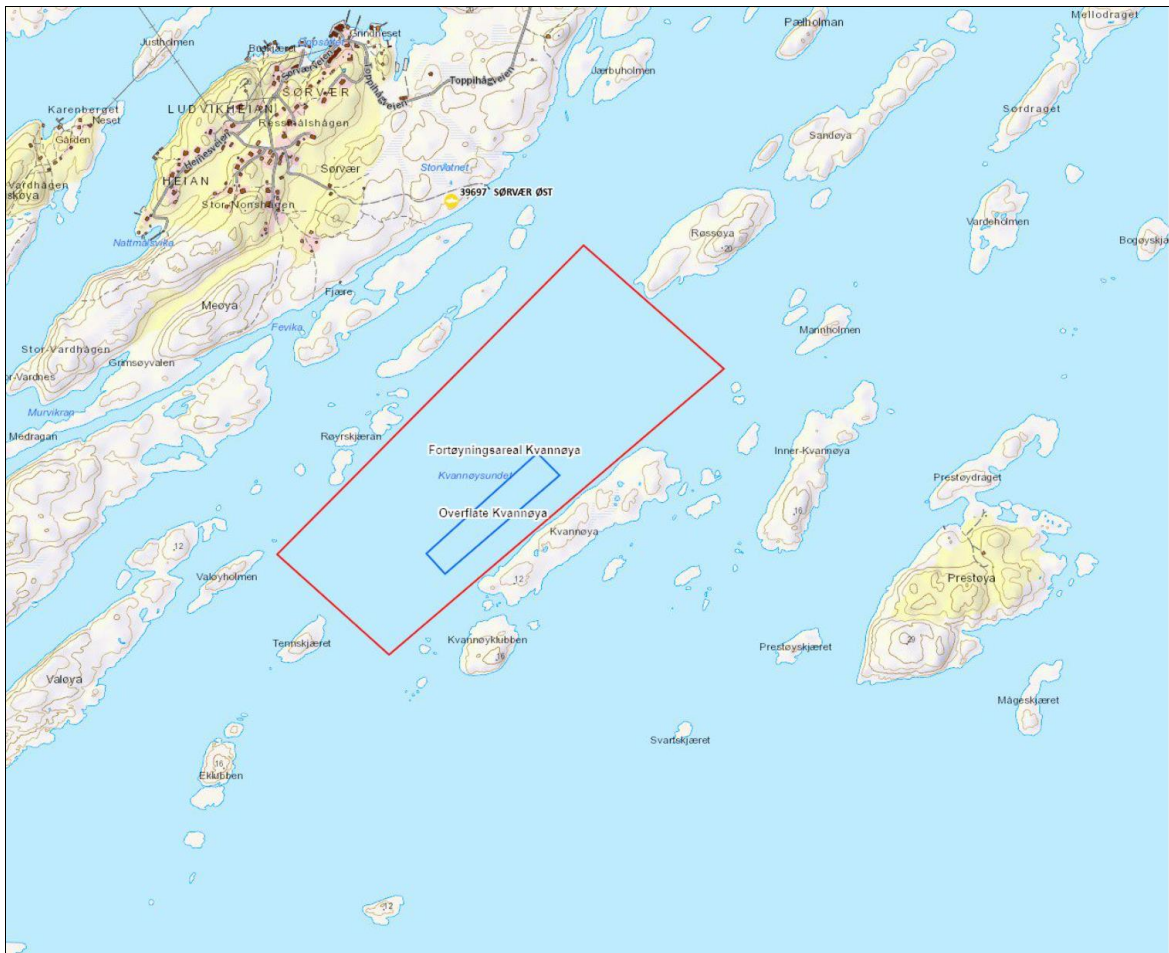
Lokaliteten planlegges i sundet mellom Valøya og Nettøya, og skal ligge langs med Valøya. Den er planlagt som et tradisjonelt akvakulturanlegg med 5 ringer a 160 meter (omkrets) på rekke og forflåte inn mot land ved Valøya. Delområdet ved Valøya inkluderer anleggs plassering og område for ankerinnfesting (se kartillustrasjon). Arealavgrensingen viser maksimal utstrekning av fortøyningsarealet.

Kartillustrasjonen viser anleggsplasseringen, samt yttergrensen for ankerinnfestingen.

Delområde 2, Kvannøya

Lokaliteten planlegges å ligge like vest for Kvannøya. I likhet med anlegget ved Valøya skal også dette være et tradisjonelt anlegg med 5 ringer a 160 meter i omkrets som legges på rekke. Forflåten legges inn mot Kvannøya. Området inkluderer både areal for ankerinnfesting og anleggsplassering. Yttergrensen for området er avgrenset av Kvannøya i sør/sørøst og av Røyrskjæran i nord/nordvest (se kartillustrasjon).

Kartillustrasjonen viser delområdet ved Kvernøya, inklusiv ankerinnfesting.

Planprogrammets hensikt

Planprogrammet er en plan for planarbeidet, og sammen med formelt varsel om oppstart utgjør det første steg i arbeidet med endring av kommuneplanen. I planprogrammet skal formålet med planendringen klargjøres, og rammer og premisser for den videre planprosessen avklares. Plan for medvirkning skal belyses.

I de politiske møtene skal Plan- og miljøutvalget og Bystyret ta stilling til om planprogrammet er godt nok til at det kan legges ut på høring og offentlig ettersyn.

Deretter vil planprogrammet legges ut på høring og offentlig ettersyn for bred medvirkning fra innbyggere, myndigheter og næringen. Innspill vil bli gjennomgått for vurdering av om forslag til planprogram skal justeres. Det er Bystyret som tar endelig stilling til om planprogrammet kan fastsettes.

Planprogrammets innhold

Planprogrammet gir som nevnt et overblikk over det som tenkes gjort frem mot vedtakelse av endring av kommuneplanens arealdel.

I planprogrammet gis det først en oversikt over nasjonale, regionale og lokale føringer for planarbeidet. Deretter klargjøres det hva som er formålet med endringen og hvilke fokusområder som peker seg ut i arbeidet. Det redegjøres videre for hvilket opplegg som tenkes gjennomført for medvirkning i løpet av planprosessen, og for hvordan arbeidet med rulleringen er organisert. Det gis så en oversikt over hvilke utredninger som arbeidet vil kreve, før planprogrammet til sist presenterer en fremdriftsplan.

Fokuspunkter for endringen

I planarbeidet skal det legges til rette for nye lokaliteter for oppdrett av torsk, samt videreutvikling av eksisterende lokalitet. Det vil bli viktig å avklare hvordan denne næringen kan utvikles innenfor en bærekraftig ramme. Følgende tema skal utredes spesielt i konsekvensutredningen:

Naturmangfold

Anleggenes potensielle påvirkning på registrert naturmangfold må undersøkes nærmere i konsekvensutredningen. Begge lokalitetene overlapper med svært viktige forekomster av skjellsand og det er registrert ulike fuglearter av "særlig stor forvaltningsinteresse" på flere av de omkringliggende øyene.

Fortøyning og anleggsplassering

Fortøyningene til akvakulturanlegg omfatter større areal enn det arealet som blir brukt på overflaten. I enkelte områder har det vist seg problematisk å sette av store nok arealer til slike formål. Fortøyninger kan komme i konflikt med farleder og fiskeplasser med aktivt og passivt redskap. Disse områdene er viktige å ivareta for eksisterende og fremtidig fiskerinæring. Det er viktig med god medvirkning i forhold til andre næringer i nærområdet ved denne planendringen.

Forurensing

Det vil være viktig å få avklart om lokalitetene er egnet for akvakultur, med miljømessig forsvarlig drift. I den sammenheng vil det være aktuelt å vurdere eksisterende data knyttet til bunnforhold og om vannutskiftingen ved lokaliteten er god. Det vil også være aktuelt å vurdere anleggenes visuelle konsekvenser, samt lys- og lydforurensning.

Forholdet til ville bestander av torsk

Anleggenes potensielle påvirkning på nærliggende gyteområder for torsk vil være viktig å få avklart i konsekvensutredningen, samt eventuelle behov for avbøtende tiltak.

Forholdet til eksisterende fiskerier

Med bakgrunn i at Helligvær er hjemmehavn for flere fiskere og fiskemottak, vil det være relevant å undersøke om etablering av nye lokaliteter for akvakultur vil få negative konsekvenser for de tradisjonelle fiskeriene i området. Fiskere og andre representanter for næringa vil bli invitert til å komme med innspill.

Forholdet til eksisterende akvakulturvirksomhet

Det er i dag flere akvakulturlokaliteter i nærområdet, primært for anadrom laksefisk. Det vil være viktig å få undersøkt hvilke konsekvenser omsøkt anleggsplassering vil ha for eksisterende virksomheter.

Medvirkning

Det blir lagt til rette for medvirkning og involvering fra innbyggere, næringsliv, interesseorganisasjoner og berørte myndigheter. Politikere og kommunale råd behandler alle ledd i planprosessen. Kommunedelsutvalget for Væran vil bli involvert.

Framdriftsplan

Planprosessen har mål om endelig vedtak vinteren/våren 2023. Første fase består av formell oppstart av planarbeid, informasjon om rulleringen og fokuspunktene i den, mottakelse av innspill til planarbeidet før formell fastsettelse av planprogrammet.

Neste fase består i utredninger, dialog og utarbeidelse av planforslag.

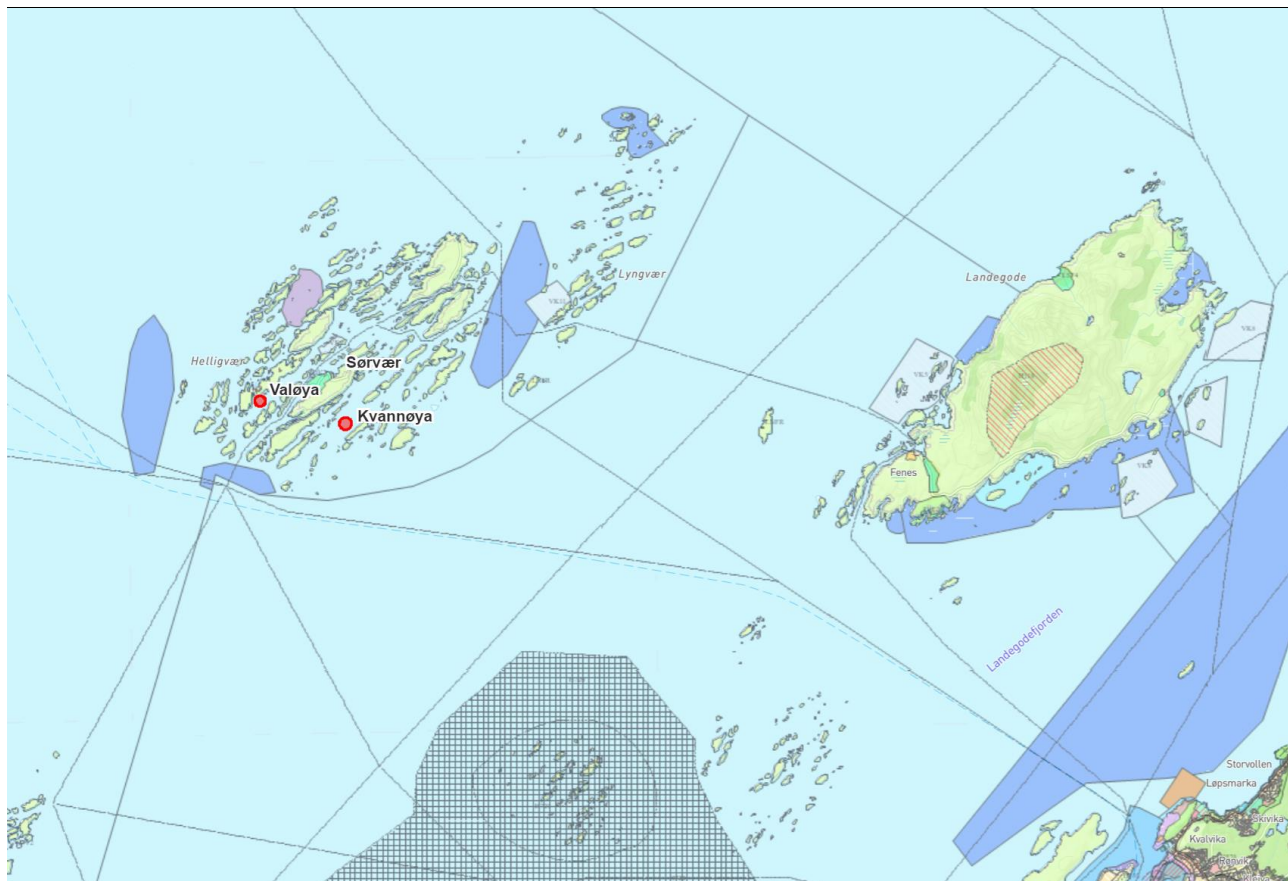
Siste fase vil være høring og offentlig ettersyn. Saksbehandling av uttalelser og at eventuelle innsigelser løses, før det endelige planforslaget så vedtas av bystyret.

Forholdet til planverk

Områdene som blir omfattet av planendringen er i kommuneplanens arealdel, avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone - nåværende.

I bestemmelsene til kommuneplanens arealdel; § 10.2 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (BSV), heter det at: *“Formålet er bruk og vern av sjø og vassdrag med spesifiserte underformål. Dette er flerbruksområder for natur, friluftsliv, ferdsel og fiske. Det åpnes ikke for akvakultur innenfor disse områdene. Tiltak eller inngrep i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske, er ikke tillatt. Dette er likevel ikke til hinder for nødvendig utlegging av sjøledninger for vann, avløp, strøm- og telenett mv. som ikke er til ulempe for formålet. Det må ikke etableres anlegg eller installasjoner som kan være en fare for sjøkabler, vann- og avløpsanlegg mv.”*

Kartillustrasjonen viser utsnitt av kommuneplanens arealdel med avmerking av de to delområdene.

Forholdet til lovverk

Oppstart av arbeid med endring av kommuneplans arealdel må varsles, jf. plan- og bygningsloven § 11-12.

Berørt statlig og regionalt organ kan fremme innsigelse til endringsforslaget i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, jf. § 5-4. Endring/revisjon av kommuneplan skal ha planprogram, jf. pbl. § 11-13, jf. pbl. § 4-1.

Denne endringen av kommuneplanens arealdel vil fastsette rammene for framtidig arealbruk innenfor delområdene som inngår i endringen og blir ved bystyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak, jf. § 11-6.

Vurderinger

Løsningsalternativer

Det er et absolutt krav i plan- og bygningsloven at det varsles oppstart av arbeid med endring av kommuneplanens arealdel.

Kommunedirektørens forslag til planprogram følger vedlagt. Bystyret kan vedta å sende det på høring slik det foreligger, eller vedta tilføyelser eller endringer i innholdet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser for kommunen.

Hvordan er løsningen forankret i FNs bærekraftsmål?

Saken omhandler oppstart av planarbeid med endring av kommuneplanens arealdel. Ett av fokusområdene i planarbeidet er å avklare hvordan denne næringen kan utvikles innenfor en bærekraftig ramme.

Med bakgrunn i at denne saken omhandler planprogrammet og høring og offentlig ettersyn av dette, er saken solid forankret i FNs bærekraftsmål nr 17 «Samarbeid for å nå målene». Her er det Bodø kommune som klargjør forslag til planprogram, som så innbyggere, næringsliv og offentlige myndigheter skal få gi sine innspill til. Saken vurderes også å være i samsvar med bærekraftsmål nr. 14, hvor det er fokus på å bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

Mål i Bodø kommunes folkehelseplan realiseres gjennom samskaping, som denne saken tilrettelegger for. Saken har også fokus på målområde 2 «Deltakelse og inkludering».

Konklusjon og anbefaling

Forslag til planprogram oppfyller krav til innhold fastsatt i lov om planlegging og byggesaksbehandling, siden det redegjør for formålet med planarbeidet, planprosessen og planlagt medvirkning.

Kommunedirektøren anbefaler å starte arbeidet med endring av kommuneplanens arealdel og legge forslag til planprogram ut på høring og offentlig ettersyn.

Kjell Hugvik
Kommunedirektør

Knut A. Hernes
Avdelingsdirektør

Saksbehandler: Kjetil Christensen

Trykte vedlegg:

- 1 Planprogram 19.08.2022
- 2 Søknad om etablering av to lokaliteter for torseoppdrett ved Helligvær

Bærekraftsmål

For mer informasjon: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>>

<p>14 LIV UNDER VANN</p> 	<p><i>Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.</i></p>
<p>17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p> 	<p><i>For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.</i></p>

Rett utskrift: Berit Skaug